

Ett räddningspaket för välfärden och tryggheten

Sammanfattning

- Moderaterna vill redan nu öka resurserna till välfärden och rättsväsendet med uppemot 5,6 miljarder kronor.
- Regeringens budget för 2020 är otillräcklig. Kommuner och regioner tvingas till nedskärningar, uppsägningar och skattehöjningar. Polisen behöver öka sin närvaro och rättsväsendet behöver ökade resurser för att klara sitt uppdrag.
- Moderaterna kommer därför att torsdagen den 16 januari föreslå att Finansutskottet väcker ett utskottsinitiativ med förslag till en extra ändringsbudget.

Löftet om EU:s lägsta arbetslöshet blev i stället EU:s lägsta tillväxt samtidigt som arbetslösheten i Sverige tillhör EU:s högsta. Centrala delar av de grundläggande samhällsuppgifterna – rättsväsendet och välfärden – är därför satta under hård press. Det behövs nu ett akut tillskott för att se till att återupprätta lag och ordning i Sverige samt få stopp på uppsägningarna i den svenska välfärden. Moderaterna lägger därför fram en extra ändringsbudget för 2020 med fokus på att värna välfärden och stärka tryggheten.

Resurserna till lag och ordning samt välfärden är beroende av en stark svensk ekonomi där skattepengarna användas effektivt. Tyvärr har regeringen misslyckats med sitt mål om EU:s lägsta arbetslöshet och deras politik har istället resulterat i att Sverige har EU:s lägsta tillväxt och att vi nu tillhör de länder i EU som har högst arbetslöshet.

En svagare ekonomisk utveckling leder till lägre intäkter, vilket tillsammans med ökade kostnader till följd av den demografiska utvecklingen och bristande integrationspolitik, nu gör att de grundläggande samhällsuppgifterna – välfärden och rättsväsendet – är satta under hård press.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har varnat för att 2019 var ett tufft år, och ett 90-tal kommuner och sju regioner riskerade att gå med underskott. Var femte region och var tionde kommun höjer skatten 2020.

Det grova våldet har nått rekordnivåer. Under förra året skedde 334 skjutningar och 236 sprängningar i Sverige. Gängen blir allt aggressivare och mer våldsbenägna. Utsatthet för sexualbrott och personrån ökar, inte minst mot unga. Sedan år 2014 har rån mot unga mer än fördubblats. Polisenärvaron är för låg.

Samtidigt är de förslag som regeringen lade fram i budgetpropositionen för 2020 inte tillräckliga för att möta den akuta situationen. Inom rättsväsendet har exempelvis domstolarna flaggat för att de kan behöva säga upp anställda och i budgetpropositionen saknas också förslag för att öka polisens kapacitet här och nu. Inom välfärden pekar SKR på att de förslag som återfinns i budgetpropositionen i huvudsak handlar om omflyttningar av redan in-tecknade eller tidigare aviserade medel. Tillskotten till skola och omsorg täcker inte inflation och befolkningsökningen och vården får inga generella tillskott alls.

Moderaternas förslag

Moderaterna kommer på torsdagen den 16 januari i Finansutskottet att lägga ett förslag om ett utskottsinitiativ med förslag till ändrade ramar och anslag samt ändrade inkomstberäkningar för budgetåret 2020. Den innebär en ökning av de generella statsbidragen till kommuner och regioner på 3 miljarder kronor och en ökning av resurserna till rättsväsendet med uppemot 2,6 miljarder kronor.

3 miljarder kronor för att värna välfärden

Anslaget 1:1 Kommunalekonomisk ersättning på utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner höjs med 3 miljarder kronor. Det innebär att resurserna till kommunerna ökar med 2,1 miljarder kronor och resurserna till regionerna höjs med 900 miljoner kronor.

Dessa medel fördelas utifrån befolkningsstorlek och bör användas för att undvika uppsägning och nedskärning i vård, skola och omsorg.

2,1 miljarder kronor motsvarar 3 400 lärare eller 4 200 undersköterskor. 900 miljoner kronor motsvarar 1 300 sjuksköterskor.

2,6 miljarder kronor till stärkt trygghet

Majoriteten av satsningen på rättsväsendet, 1,5 miljarder kronor, går till att öka Polisens kapacitet i närtid. 1 miljard kronor anslås för att göra det möjligt för Polismyndigheten att anställa eller anlita ordningsvakter för att omedelbart börja använda sig av ordningsvakter för vissa uppgifter som poliser i nuläget utför. 500 miljoner kronor anslås för att Polisen ska kunna återanställa pensionerade poliser och poliser som lämnat yrket.

Ytterligare 400 miljoner kronor anslås till att förstärka Nationellt forensiskt centrum och hundresursen, fler övervakningskameror samt att stärka gränspolisverksamheten.

För det övriga rättsväsendet: SÄPO, Åklagarmyndigheten och Sveriges domstolar ökas resurserna med 655 miljoner kronor.

Fullt finansierad ändringsbudget

Budgeten är fullt finansierad för att inte försvaga offentliga finanser. Finansieringen består av fyra delar.

- **Extratjänster och friår.** Extratjänsterna är en dyr och ineffektiv stödform. De medel som tillfördes i budgetpropositionen för utökning av extratjänsterna bör därför användas till att stärka välfärden och rättsväsendet. Förslaget som återinförande av friåret, vilket underminerar arbetslinjen, bör också avbrytas och de resurser som regeringen avsatt för detta bör användas på ett mer effektivt sätt.
- **Det statliga investeringsstödet** har haft som syfte att bidra till ökat bostadsbyggande av hyresrätter. Investeringsstödet är dyrt och ineffektivt. Det har inte nämnvärt bidragit till ett ökat bostadsbyggande och löser inte de problem som orsakat bostadsbristen och köerna som präglar den svenska hyresrättsmarknaden. De extra resurserna som tillfördes i Budgetpropositionen för 2020 bör dras tillbaka.

- **Nej till Ingångsavdraget.** Ingångsavdraget är en ineffektiv skattelättnad som bedöms ha en begränsad effekt på sysselsättningen. De medel som är avsatta för ingångsavdraget bör istället användas för att kunna finansiera nödvändigt högre ambitioner vad gäller Sveriges välfärd och förmåga att bekämpa brott.
- **Sänkt bistånd.** Behoven i välfärden och statens kärnverksamhet mycket stora de kommande åren. Det kommer att kräva prioriteringar bland statens övriga utgifter. Då kan inte biståndet växa som det gjort hittills. Därför minskas anslaget till biståndsverksamhet under 2020.

Konstitutionella utgångspunkter

Enligt 9 kap. 6 § riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret. Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid fler tillfällen om det finns särskilda skäl. Finansutskottet ska enligt 7 kap 9 § RO bereda förslag till beslut om statens budget enligt 11 kap. 18 § tredje och femte styckena, det vill säga budgetpropositionen och ändringsbudgetar. Regeringen har dock inte tagit denna möjlighet för att kompensera för bristerna i budgetpropositionen för 2020.

Finansutskottet har – i enlighet med utskottens initiativrätt – möjlighet att väcka förslag som rör utskottets beredningsområde., Detta innebär att en majoritet i finansutskottet kan lägga förslag till kammaren om att ändra budgeten utan att vara bunden till regeringens budgetpropositioner. Enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen har finansutskottet även möjlighet att, i ekonomisk-politiskt syfte, väcka förslag även i ett ämne som hör till ett annat utskotts beredningsområde.

Anslagsökningar (miljoner kronor)		Budgetförstärkningar (miljoner kronor)	
Öka polisens kapacitet i närtid	1 500	Minskade byggsubventioner	600
Bättre möjligheter att klara upp brott	400	Nej till friår och utökning av extratjänster	650
Ökat anslag SÄPO	115	Nej till ingångsavdraget	1 670
Ökat anslag Åklagarmyndigheten	60	Minskat bistånd	2 700
Ökat anslag Sveriges domstolar	300		
Ökat anslag till migrationsdomstolarna	180		
Ökade generella statsbidrag till välfärden	3 000		
SUMMA	5 555	SUMMA	5 620